

Aan: Hans van Hoof, fractievoorzitter SP Nijmegen

Resultaat verkenningsronde

Inleiding

Op vrijdag 21 maart heb ik van Hans van Hoof de opdracht gekregen om in een verkennende ronde wenselijke en haalbare coalitevormen te onderzoeken. Ik heb daartoe op maandag 24 maart en dinsdag 25 maart goede, open en constructieve gesprekken gevoerd met de acht Nijmeegse fracties die daartoe bereid waren. Alleen de fractie van Gewoon Nijmegen had vooraf aangegeven aan deze ronde geen deel te nemen. De afzonderlijke gesprekken duurden maximaal een half uur en vonden plaats op het stadhuis van Nijmegen met ondersteuning van de griffie. Dank voor deze ondersteuning en dank aan alle partijen die op gesprek zijn geweest voor hun inzet. De gesprekken vormen naast de verkiezingsuitslag de input voor dit advies in deze informatiefase. Van de gesprekken zijn om praktische redenen korte verslagen gemaakt voor de informateur. Afgesproken is dat partijen vrij zijn te delen met anderen wat zij in de gesprekken hebben ingebracht, maar dat de informateur dat niet op individueel niveau zal doen. Het is dus aan de partijen om af te wegen wat zij over hun gesprek openbaar willen maken of niet. Dit advies zelf is openbaar en wordt in een openbare bijeenkomst op woensdag 26 maart besproken.

Advies

De verkiezingsuitslag laat zien dat er drie partijen zijn die duidelijk groter zijn dan de anderen, dat zij samen een ruime meerderheid in de raad vertegenwoordigen, dat twee van deze partijen ook gewonnen hebben ten opzichte van eerdere verkiezingen en er één zich in de kopgroep heeft gehandhaafd. Als deze partijen er samen voor kunnen zorgen dat verschillende delen van de stad zich gerepresenteerd kunnen voelen in het stadsbestuur, dan ligt het advies welke coalitie als eerste onderzocht zou kunnen worden eigenlijk voor de hand. Zo'n coalitie van SP, GroenLinks en D66 kan een mooi evenwicht bieden tussen verschillende krachten in de stad, heeft voldoende draagvlak in en buiten de raad en zou de tendensen in de verkiezingsuitslag veruit het meeste recht doen.

Maar dan moeten de partijen die zo'n coalitie zouden kunnen vormen deze wel alle drie als haalbaar en liefst ook wenselijk bestempelen. Alle drie de partijen moeten bereid zijn om op inhoud te gaan onderhandelen en te gaan kijken waar de overeenkomsten zitten. Ze moeten bereid zijn in elkaar te investeren en een houding hebben er samen uit te willen komen en de soms stevige taal die in het heetst van de campagne geuit is te vergeten. Er dient voldoende geloof en vertrouwen te zijn in de kans van slagen van een mogelijke samenwerking, op basis van respect voor elkaars positie.

Uit deze informatieronde constateer ik dat aan deze voorwaarden niet voldoende wordt voldaan. Wat nog niet is, kan nog komen maar de aanwijzingen daarvoor heb ik niet gevonden in deze informatieronde. Dat maakt dat ik op basis van de kennis van nu helaas niet kan adviseren om een coalitie van SP, GroenLinks en D66 te gaan verkennen.

Wat zijn alternatieven? Ik heb geconstateerd dat er getalsmatig maar ook inhoudelijk veel combinaties van partijen mogelijk zijn. Uit de gesprekken in de verkennende ronde is geen duidelijke voorkeursvariant gekomen. Wel is gebleken dat de twee grootste partijen veel inhoudelijke raakvlakken vertonen (naast verschillen die er natuurlijk ook zijn) en samen een groot deel van de stad vertegenwoordigen. Het zijn de partijen die de meeste kiezers hebben weten te trekken en daarmee de meeste zetels in de raad hebben. Een coalitie buiten deze beide partijen is vrijwel alleen theoretisch mogelijk en zeker onwenselijk. Het is bovendien een goed democratisch gebruik om de partij die de grootste winnaar is en de grootste winst heeft geboekt, in ieder geval een faire kans te geven om aan de onderhandelingstafel te komen en daar niet bij voorbaat van uit te sluiten. En uit de gesprekken is bij beide partijen een grote bereidheid gebleken om op een bevlogen maar ook realistische wijze te gaan onderhandelen met respect voor de diverse posities.

Mijn advies als informateur luidt dan ook: organiseer een tweede verkennende fase waarin SP en GroenLinks gezamenlijk onderzoeken met welke andere partijen zij een meerderheidscoalitie zouden kunnen vormen.

Slot

Ik dank iedereen voor de medewerking en heb er alle vertrouwen in dat deze mooie stad, na een succesvolle coalitievorming ook de komende jaren weer goed bestuurd gaat worden. Ik heb het een eer gevonden daar in de rol van informateur een steentje aan bij te hebben mogen dragen.

Eric van Kaathoven, informateur (SP)